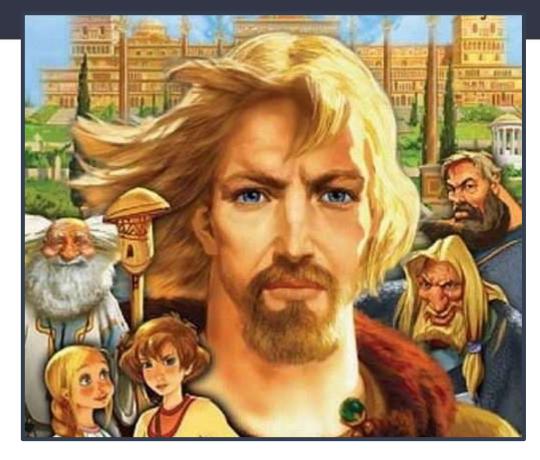
## Розділ 3. Із Джерел народної мудрості

Сьогодні 07.11.2024

*Ypoκ №32* 





Народна легенда. «Походження назви Переяслав» (легенда)

Дата: 08.11.2024

Клас: 3-А

Урок: літературне читання

Вчитель: Мугак Н.І.

Тема. Звідки походять назви міст? «Походження назви Переяслав» (легенда). Стислий переказ легенди (с.53-55).

Мета: ознайомити учнів з із жанровими особливостями легенди; навчати аналізувати прочитані твори; аналізувати дії головних героїв; формувати вміння правильно виразно читати; розвивати уяву, фантазію учнів; виховувати повагу і любов до усної народної творчості.





### Емоційне налаштування.



Доброго ранку, сонце і вітер!
Доброго ранку, ліси і поля!
Доброго ранку, плането Земля!
А всім присутнім
Зичимо здоров'я і добра!
А тепер до роботи
Братись пора!



## Вправи на постановку дихання та розвиток артикуляції.

«Як запросимо тишу в клас» - Прикладіть вказівний палець до губ и скажіть: «Тш-ш-ш...».





Вправи на постановку дихання та розвиток артикуляції.



## «Понюхайте квітку»

Уявіть, що перед вами запашна квітка. Видихніть і зробіть глибокий вдих неначе ви нюхаєте запашну квітку на лузі.





## Вправи на постановку дихання та розвиток артикуляції.

«Тепло долоньок»

- Потріть свої долоньки і відчуй тепло. Подаруй усмішку та тепло своїх долоньок одне одному.





## Вправи на постановку дихання та розвиток артикуляції.



## «Задми свічки»

- Уявіть, що перед вами – іменинний торт. На ньому багато маленьких свічок. Зробіть глибокий вдих і намагайтеся задути якомога більше свічок.





Ко-ко-ко, ко-ко-ко – Вип'єм тепле молоко. Ок-ок-ок, ок-ок-ок – На піску малий жучок.

Чорногузик через річку У червоних черевичках

Чимчикує чимдуж в брід -Чапля кличе на обід.



### Повідомлення теми уроку.



3 давніх-давен дійшли до нас складені народом твори, у яких відображалося його життя, ставлення до природи, праці, людей. Сьогодні ми познайомимось з ще одним жанром усної народної творчості — легендою.

## Словникова робота.

Легенда - жанр фольклору і літератури, оповідь міфологічного чи історикогероїчного змісту. В легенді реальні події змішані з вигаданими.



## Словникова робота.



Трубіж – річка на Київщині.

Муж – тут: сильний воїн.



## Словникова робота.

Стани - тут: війська.

Глашатай — той, хто голосно оповіщав волю князя.

Великими мужами зробив — тут: добре їх відзначив, нагородив чимось.





Досліджуємо текст. Щоденні 5. Слухання. «Походження назви Переяслав». Легенда. Читання тексту вчителем.

https://www.youtube.com/watch?v=DH-qcchXgVA

# ПОХОДЖЕННЯ НАЗВИ ПЕРЕЯСЛАВ Легенда

Пішов Володимир на хорватів\*. Коли ж він повернувся з війни хорватської, печеніги прийшли тим боком Дніпра від Сули. Володимир пішов навпроти них і зустрів їх на Трубежі\* коло броду, де тепер Переяслав. І став Володимир на



підручник. Сторінка -



Досліджуємо текст. Щоденні 5. Слухання. «Походження назви Переяслав». Легенда. Читання тексту вчителем.



тій, і не наважувались ні він на ту сторону, ні вони на цю сторону.

I під'їхав князь печенізький до ріки, і покликав Володимира, і сказав йому:

— Випусти ти свого мужа\*, а я свого, хай поборються. І якщо твій муж ударить об землю моїм, то не воюємо три роки; а якщо ж наш муж ударить, то воюємо три роки.

<sub>Підручник.</sub> Сторінка





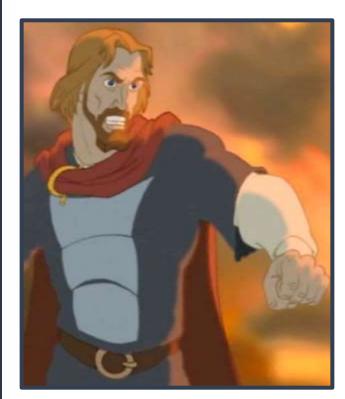
Володимир же, вернувшись у стан\* свій, послав по табору глашатая\* зі словами:

— Чи нема такого мужа, який би взявся боротися з печеніжином? Не знайшлося ніде.

На ранок приїхали печеніги і свого мужа привели, а в наших не було. І почав тужити Володимир, звертаючись







підручник. Сторінка до всіх воїнів, і прийшов один старий муж до князя і сказав йому:

— Княже! Є в мене один менший син дома, бо з чотирма я вийшов, а він дома залишився. У нього з дитинства не було такого, щоб хтось ударив ним. Одного ж разу, як я сварив його, а він м'яв шкуру, то розгнівався на мене і роздер шкуру руками.





Князь же, це почувши, зрадів і послав за ним, і привели його до князя, і князь розповів йому все. Він же сказав:

- Княже, не знаю, чи здолаю його, спробуй-но мене: чи нема бика великого і сильного?
- І знайшли бика великого й сильного, і велів він роздражнювати



Досліджуємо текст. Щоденні 5. Слухання. «Походження назви Переяслав». Легенда. Читання тексту вчителем.



бика; поклав на нього залізо гаряче і пустив бика. І побіг бик мимо нього, і схопив він бика рукою за бік, і вирвав стільки шкури з м'ясом, скільки його рука захопила. І сказав йому Володимир:

— Можеш з ним боротися!

Підручник.
Сторінка





А назавтра прийшли печеніги, стали кликати:

— Чи є муж? Наш уже готовий!

Володимир же наказав тієї ночі воїнам одягти зброю, і зійшлися обидва стани. Випустили печеніги свого мужа: був-бо він дуже превеликий і страшний. І виступив муж Володимира. Поглянув на нього печеніжин і засміявся, бо був він

Підручник. Сторінка **Г** /





розмірявши зросту. середнього військами, обома між відстань пустили їх один одного. ДО вони і стали Схопилися міцно держати один одного, і здавив наш печеніжина руками до смерті, вдарив ним об землю. І вигукнули а печеніги побігли, руси, ïx, i за ними, рубаючи погнала прогнала їх.

<sub>Підручник.</sub> Сторінка



Досліджуємо текст. Щоденні 5. Слухання. «Походження назви Переяслав». Легенда. Читання тексту вчителем.



\* \* \*

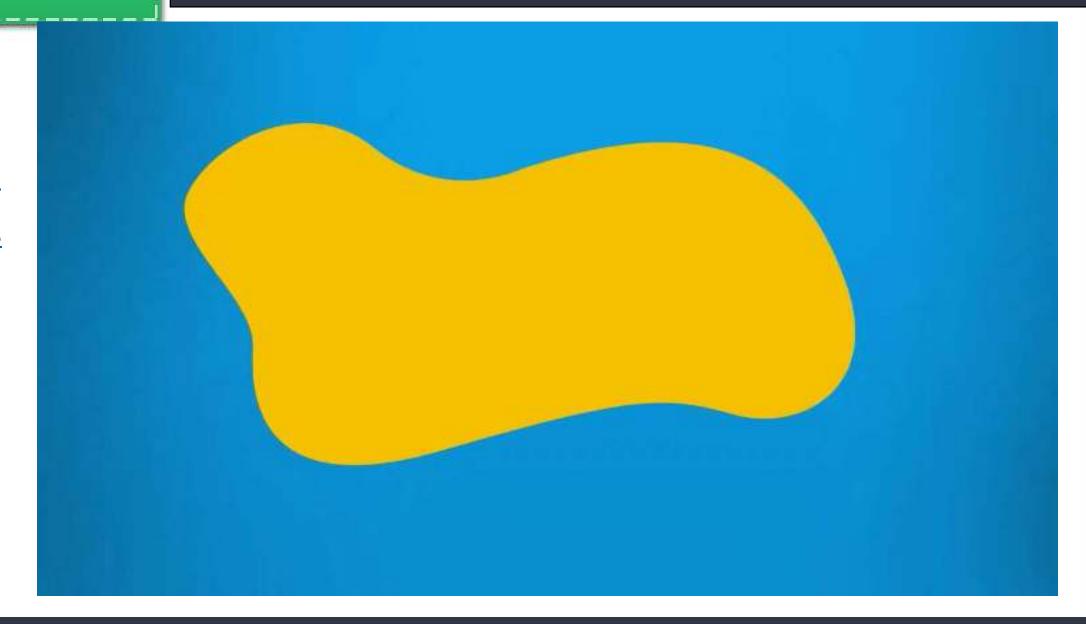
Володимир же на радощах заклав город на броду, тому і назвав його Переяслав, бо ж перейняв славу юнак той. Володимир великими мужами зробив\* і його, і батька його. І повернувся Володимир у Київ з перемогою та славою великою.

підручник. Сторінка



## Фізкультхвилинка.

https://www.yo utube.com/wat ch?v=CqOr8xqB iK4



### Прочитайте слова, правильно ставте наголос.



хорватів печеніги глашатая роздражнювати превеликий печеніжина хорватської

печенізький печеніжином розгнівався роздер здолаю зійшлися розмірявши

## Аналіз прочитаного

- > Хто напав на Русь?
- > Хто був правителем в той час?
- ▶Як запропонували воювати печеніги? Чому вони це зробили?
- >Де знайшли воїна русичі?
- > Що допомогло хлопцеві перемогти?
- >Як віддячили хлопцю за перемогу?
- ≻Що зараз знаходиться на місці тієї славної битви?





Читання твору учнями. Бесіда за змістом тексту з елементами вибіркового читання.



підручник. **Сторінка** 



## Попрацюйте разом.



**❖** Підготуйтеся стисло переказати легенду за складеним планом.

# ПОХОДЖЕННЯ НАЗВИ ПЕРЕЯСЛАВ План

- 1. Володимир і князь печенізький домовилися про двобій.
- 2. Пошуки мужа, який би вийшов боротися з печенігом.
- 3. Бій та перемога парубка.
- 4. Володимир заклав город на честь слави, яку перейняв юнак.

<sub>Підручник</sub>. Сторінка



## Віртуальна екскурсія "Переяслав – маленьке місто з великою історією"

https://www. youtube.com /watch?v=IUo 2sdHFqjs





## Цікаво знати!



Чи знаєш ти, що місто Переяслав на Київщині називають «містом музеїв»? Їх тут близько 30! За допомогою інтернету, енциклопедій і розповідей дорослих дізнайся про них більше.



#### Пояснення домашнього завдання.

Підручник с.53-55.
Прочитай легенду. Та підготуйся стисло переказати її за складеним планом. Аудіо, відеозвіт переказу надсилай на освітню платформу Human. Творчих успіхів!



## Вправа «ПОПС».





приклад

С судження



• Тому що ...



• Зважаючи на це, я роблю висновок про те, що ...



Рефлексія. Оберіть відповідну цеглинку лего.

На уроці мені дуже сподобалось.

На уроці мені сподобалось.

На уроці мені не сподобалось.